

Študentská mobilita na Philosophisch-Theologische Hochschule Sankt Georgen

Valentín Harničár je študentom katolíckej teológie na Teologickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku. Počas zimného semestra akademického roku 2020/2021 absolvoval študentskú mobilitu v rámci výmenného programu Erasmus+ na Philosophisch-Theologische Hochschule Sankt Georgen vo Frankfurte nad Mohanom v Nemecku.

Čo Vás motivovalo k vycestovaniu do zahraničia v rámci programu Erasmus+?

Prvotnou motiváciou bol záujem spoznať kultúru a život národa, ktorý je nám geograficky relatívne blízko, s osobitným pohľadom na prežívanie kresťanskej viery v rámci môjho štúdia teológie a celkovej prípravy na kňazstvo. Ďalšou pre mňa dôležitou motiváciou boli pozitívne recenzie od starších spolužiakov a predstavených kňazského seminára na tamojšiu vysokú školu, ktorá je známa kvalitným vzdelávaním a prepracovaným modelom vyučovania katolíckej teológie. Veľkou motiváciou bolo aj spoznanie krajiny ako takej, keďže Nemecko je známe svojou krásnou prírodou a nádhernými pamiatkami - tak sakrálnymi ako aj svetskými. Taktiež som túžil lepšie spoznať nemeckú mentalitu a zdieľať aj našu slovenskú kultúru. Neposlednou motiváciou bolo aj zlepšenie nemeckého jazyka, ktorý som sa učil na základnej aj strednej škole, ale po pár rokoch nevyužívania potreboval poriadne oprášiť.

Keďže ste študentom teológie a zároveň bohoslovcom v kňazskom seminári, bolo komplikovanejšie mobilitu realizovať?

Ako bežný vysokoškolský študent som musel spĺňať štandardné podmienky pre prijatie na mobilitu Erasmus+. Keďže som chcel pokračovať aj v príprave na kňazstvo, bolo potrebné, aby som sa počas mobility mohol naďalej formovať v kňazskom seminári. S tým prirodzene súvisel aj súhlas nášho otca arcibiskupa a predstavených kňazského seminára. Súhlas som dostal a ochotu prijať ma vyjadril aj nemecký kňazský seminár. Kňazské semináre zvyknú byť súčasťou vysokoškolského komplexu a ináč to nebolo ani v prípade Seminára Sankt Georgen. Z tohto pohľadu by som teda povedal, že som mal obrovskú výhodu oproti ostatným zahraničným študentom, ktorí nebývali v seminári. Mal som to do školy doslova na skok.

Pandémia neustále ovplyvňuje každodenný život a aj štúdium na univerzitách. Môžete nám priblížiť ako pandémia ovplyvnila Vašu mobilitu? Týkali sa cudzincov nejaké špeciálne opatrenia? Museli ste absolvovať testy alebo karanténu?

Keďže sa moja mobilita konala počas druhej vlny pandémie koronavírusu, bola ňou poznačená de facto od začiatku až do konca. Spočiatku prevládala neistota, v akej forme sa budú realizovať jednotlivé kurzy, semináre a prednášky – či online alebo prezenčne. Nakoniec väčšina z nich prebiehala v prezenčnej forme až do Vianoc, ba niektoré až do konca semestra. Aj tie sa však konali za „klasických“ pandemických obmedzení ako napríklad nosenie rúška, udržiavanie odstupov či dezinfekcia rúk. Taktiež väčšina tradičných hromadných akcií bola počas zimného semestra 2020/2021 zrušená, respektíve konali sa online formou. Pokiaľ viem, cudzincov sa netýkali žiadne špeciálne opatrenia, samozrejmosťou však bola povinná karanténa po príchode zo zahraničia a PCR-test na jej konci. V Nemecku som si celý tento proces odkrútil po vianočných prázdninách, kedy som sa vracal na posledných pár týždňov prednášok a skúškový týždeň. Povinnú karanténu a test som absolvoval aj po ukončení semestra po návrate na Slovensko.

Môžete nám priblížiť univerzitu a mesto, v ktorom ste realizovali svoju mobilitu? Splnili sa Vaše očakávania ohľadom štúdia či študentského života?

Svoju mobilitu som realizoval na Philosophisch-Theologische Hochschule Sankt Georgen vo Frankfurte nad Mohanom. Ide o maličkú, no predsa kvalitnú filozoficko-teologickú vysokú školu s vynikajúcim renomé po celom svete. Má skoro storočnú tradíciu vyučovania filozofie a teológie a je postavená na jezuitských základoch. Súčasťou univerzitného kampusu je okrem budov vysokej školy a kňazského seminára aj budova jezuitského domu, v ktorom žijú pátri jezuiti, z ktorých väčšina pedagogicky pôsobí na Sankt Georgen. Frankfurt nad Mohanom je nádherné, historické, korunovačné mesto s moderným centrom, ktoré kvôli množstvu mrakodrapov prezývajú aj „nemecký Manhattan“. Je sídlom Európskej centrálnej banky, ktorú je mimochodom spolu s „Manhattanom“ krásne vidieť priamo z kňazského seminára. Frankfurt je známy aj najväčším nemeckým komplexom mestských lesov, ktorý je skutočne rozsiahly. Z vlastnej skúsenosti viem, že vôbec nie je problém sa vo frankfurtských lesoch aj stratiť. Vo Frankfurte človek stretne aj množstvo Slovákov, z ktorých sa niektorí zúčastňujú aj na živote tamojšej Katolíckej slovenskej misie sv. Gorazda, ktorá vznikla v rámci partnerskej spolupráce miestnej diecézy Limburg s našou Košickou arcidiecézou. Toto miestne spoločenstvo na čele so slovenským duchovným otcom mi bolo veľkou oporou a veľmi milo si naň spomínam. Moje študijné očakávania boli napriek mnohým obmedzeniam nadmieru splnené, hoci mnohé možno iným spôsobom, ako som si pôvodne predstavoval. Študentský život bol kvôli pandemiám pochopiteľne značne zredukovaný, ja som však bol veľmi srdečne prijatý komunitou tamojších bohoslovcov v kňazskom seminári a za toto seminárne spoločenstvo, ktoré mi bolo oporou počas celého semestra, som bol neskutočne vďačný.

Ako hodnotíte Vaše pôsobenie na zvolenej univerzite a ako vnímate rozdiely medzi ňou a štúdiom na TF KU?

Rozdiely v štúdiu na Sankt Georgen a na teologickej fakulte som badal hlavne vo vzdelávacích systémoch, konkrétne v organizácii predmetov v jednotlivých ročníkoch, a v časovom rozložení semestrov. Na Katolíckej univerzite v Ružomberku sa uplatňuje tradičný systém vyučovania katolíckej teológie – teda najprv sa popri rôznych pomocných vedách študuje filozofia a až po jej dokončení sa prechádza na systematickú teológiu. Sankt Georgen pred pár rokmi upustil od tohto tradičnejšieho vzdelávacieho systému a vydal sa cestou tzv. tematických modulov, v rámci ktorých sú jednotlivé predmety filozofie a teológie medzi sebou skombinované a prepájané. Obidva systémy majú svoje plusy aj mínusy. Každopádne je zaujímavé mať skúsenosť s obidvoma systémami vyučovania teológie. Rozdielne bolo aj časové členenie semestra, ktorý ma na Sankt Georgen viac prednáškových týždňov a menej tých skúškových, presnejšie len dva – jeden na konci aktuálneho semestra a druhý po prázdninách pred začiatkom nasledujúceho semestra.

Nedovolím si nejako obzvlášť hodnotiť moje pôsobenie na spomínanej vysokej škole, myslím si len, že hanbu som neurobil. Lúčil som sa s ozaj vrúcny a úprimný „Auf Wiedersehen“. Budem sa tam teda v spomienkach veľmi rád vracat' a možno po pandémii pôjdem aj na nejakú dlhšiu návštevu zažiť možno to, čo mi pandémia nedovolila ani len vyskúšať. Som predovšetkým vďačný, že som mal možnosť študovať na Sankt Georgen a ďakujem všetkým, ktorí mi akýmkoľvek spôsobom pomohli a umožnili túto študentskú mobilitu v momentálnej neľahkej dobe zrealizovať.

Odporúčanie pre budúcich záujemcov o študentskú mobilitu v rámci programu Erasmus+

Moje hlavné odporúčanie pre budúcich záujemcov je určite nebáť sa. V prvom rade nebáť sa pýtať – či už pred mobilitou tu na Slovensku alebo počas mobility v cudzine. Ved' predsa kto sa veľa pýta, možno občas hlúpo vyzerá, ten však, čo sa nepýta vôbec, hlúpym ostáva. V druhom rade nebáť sa spoznávať – či už cudziu kultúru, zmýšľanie spolužiakov alebo rôzne názory. Nebojte sa cudzích ľudí – väčšina z nich vám bude chcieť nejakým spôsobom pomôcť, keď ich o to poprosíte. Nikdy tam nebudete ani celkom sami, pretože hoci sa človek občas môže cítiť osamelo, Boh vždycky pošle aspoň jedného „anjela“ v ľudskej podobe, ktorý vás pozdvihne a pomôže. Netreba sa báť ani samých seba – jednak vlastných schopností, teda či to zvládnete alebo nie – alebo pádu vlastných ideálov či rôznych stereotypov, ktoré si o cudzincoch častokrát vytvárame. Väčšina stereotypov obyčajne neodzrkadľuje presnú realitu, ba častokrát sa ukážu ako veľmi zovšeobecňujúce a nepresné. A nakoniec to najdôležitejšie, bez čoho sa vaša zahraničná skúsenosť nemôže stať skutočnosťou – nebojte sa spraviť krok a prihlásiť sa.